

Art. 9f **[Zmiana poziomu wykształcenia lub miejsca zatrudnienia]**

Artykuł 9e odnosił się do skutków uzyskania przez nauczyciela wyższego niż dotychczas poziomu wykształcenia oraz skutków zmiany miejsca zatrudnienia w okresie odbywania stażu. Regulacja wskazanego przepisu na podstawie u.z.kn. została w całości uchylona.

Art. 9fa **[Lekcja pokazowa, negatywna ocena pracy]**

Przepis art. 9fa jest drugim, obok art. 9ca, istotnym *novum* w nauczycielskiej pragmatyce pracowniczej i reguluje materię zasad odbywania przez nauczyciela tzw. lekcji pokazowej. Komentowany przepis jest wyrazem odejścia ustawodawcy od formalnego systemu prowadzenia awansu zawodowego nauczyciela, na rzecz oceny jego umiejętności praktycznych. Ustawodawca przyjął za zasadne dokonywanie oceny nabywanych przez nauczyciela zdolności i kompetencji w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych, wychowawczych lub opiekuńczych. Ocena taka dokonywana jest dwukrotnie w okresie odbywania przez nauczyciela początkującego przygotowania do zawodu nauczyciela.

Normy prawne art. 9fa ust. 1–3 regulują materię prowadzenia przez nauczyciela lekcji pokazowej w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, zaś regulacje ust. 5–10 odnoszą się do weryfikacji umiejętności nauczyciela ocenianych w trakcie lekcji pokazowej w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela.

Z uwagi na przyjętą koncepcję awansu zawodowego nauczyciela, który po ukończeniu przygotowania zawodowego może ubiegać się o nadanie mu stopnia nauczyciela mianowanego, materia oceny lekcji pokazowej odbywanej w ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela cechuje się zdecydowanie większym poziomem sformalizowania, niż w przypadku oceny lekcji pokazowej dokonywanej w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela.

Przepisy KN nie ustalają sztywnych ram i terminów przeprowadzania lekcji pokazowej przez nauczyciela początkującego. Użyte przez ustawodawcę sformułowania „w drugim/w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela” pozostawiają, zarówno nauczycielowi początkującemu,

jak i dyrektorowi szkoły, pełną swobodę w zakresie wyboru konkretnej daty odbywania przez nauczyciela lekcji pokazowej, określając jedynie ramy czasowe, tj. drugi i ostatni rok odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela.

Dyrektor szkoły, uwzględniając kompetencje, kwalifikacje i potrzeby nauczyciela, swobodnie decyduje o terminie przeprowadzenia lekcji pokazowej, co może następować na początku, jak również na koniec danego roku szkolnego.

Nie budzi wątpliwości, że pozaustawowymi przesłankami ustalania harmonogramu przeprowadzenia lekcji pokazowej są również kalendarz roku szkolnego, organizacja pracy szkoły czy też możliwości czasowe członków zespołów dokonujących oceny, plan zajęć nauczyciela i jego obecność w szkole.

Ustawodawca nie reguluje przepisami nauczycielskiej pragmatyki pracowniczej procedury odbywania lekcji pokazowej, zasad jej przygotowywania, sposobu ustalania terminów. Kwestie takie pozostawione zostały każdorazowo do ustalenia w sposób zindywidualizowany, z uwzględnieniem sytuacji zawodowej nauczyciela początkującego.

W drugim roku przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel jest obowiązany przeprowadzić zajęcia w wymiarze co najmniej 1 godziny. Wyznaczony przez ustawodawcę wymiar prowadzenia lekcji pokazowej stanowi ustawowe minimum. Jak zresztą wynika z ust. 2 komentowanego przepisu, o wymiarze, a zatem liczbie zajęć prowadzonych w formie lekcji pokazowej, decyduje dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę potrzeby nauczyciela w zakresie doskonalenia umiejętności praktycznych. Ustawodawca nie wskazuje, w którym momencie dyrektor szkoły podejmuje decyzję o wymiarze zajęć odbywanych w formie lekcji pokazowej. Decyzja o przeprowadzeniu więcej niż jednej lekcji pokazowej może zostać zatem podjęta uprzednio, jak również w następstwie omówienia sposobu prowadzenia zajęć przez nauczyciela, co w praktyce będzie zapewne częstszym przypadkiem.

Ustawodawca nie obliguje dyrektora do stosowania wobec wszystkich nauczycieli takich samych zasad odbywania lekcji pokazowych, w szczególności w zakresie ich liczby. W każdym wypadku dyrektor szkoły winien dokonać indywidualnej oceny potrzeb nauczyciela początkującego, w zakresie weryfikacji jego umiejętności prowadzenia zajęć i dostosować do tych potrzeb harmonogram odbywania wizytowanych lekcji.

Lekcja pokazowa prowadzona w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela odbywa się w obecności: dyrektora szkoły, mentora, wskazanego przez dyrektora szkoły doradcy metodycznego albo nauczyciela-konsultanta, albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny,